

21 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte: Nicolae Gordilă

Judecători: Liliana Catan, Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Ion Guzun

juducând în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului și inculpatul Beridze Givi, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2017, în cauza penală în privința lui

Beridze Givi Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx, originar din xxxxx, fără loc permanent de trai.

Termenii de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.07.2016 - 07.10.2016;

Instanța de apel: 26.12.2016 - 29.03.2017;

Instanța de recurs: 18.10.2017 - 21.11.2017;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 07 octombrie 2016, Beridze Givi a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 192 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 1 (unu) an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 85 alin. (1)-(3) Cod penal, la pedeapsa stabilită lui Beridze Givi s-a adăugat parțial, pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 27.04.2016 fiindu-i stabilită definitiv pedeapsa sub formă de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni, fără amendă, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că Beridze Givi, la 12.07.2016, în jurul orelor 08.10, în timp ce se deplasa cu microbuzul nr. 145 pe itinerarul str. Independenței spre str. Ismail din mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane din genți și buzunare, conștientizând ilegalitatea acțiunilor și dorind survenirea urmărilor, a sustras pe ascuns din geanta cet. Mutu Valeriu un portmoneu în valoare de 200 lei în interiorul căruia se aflau bani în sumă de 200 lei, card bancar de la BC „Agroindbank” și un card de reduceri, bunuri materiale în sumă totală de 400 lei, însă din motive independente de voința făptuitorului, acțiunile lui Beridze Givi nu au fost duse până la capăt, deoarece acțiunile acestuia au fost observate de către partea vătămată Mutu Valeriu, care l-a reținut.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. *avocatul Andrei Beruceașvili în numele inculpatului*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Beridze Givi să fie

achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 192 alin. (1) Cod penal în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod penal, deoarece nu s-a constatat existența faptului infracțiunii.

În motivarea cerințelor s-a invocat:

- învinuirea în privința inculpatului este bazată numai pe declarațiile părții vătămate Mutu Valeriu, însă acestea sunt unica probă a acuzării, care nu poate fi coroborată cu careva alte probe, or, alte probe a vinovăției inculpatului pur și simplu nu există și nu au fost administrate și prezentate de către partea acuzării;

- inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că a fost victima unei discriminări pe motiv de naționalitate și statut social, fiind de naționalitate georgian, anterior condamnat la o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia. Declarațiile acestuia nu au fost combătute în ședința de judecată prin careva probe concludente și pertinente;

- partea vătămată și inculpatul în declarațiile lor au indicat că rutiera era aglomerată, adică au fost martori oculari ai incidentului din 12.07.2016 în pofida acestui fapt organul de urmărire penală nu a întreprins careva măsuri în vederea identificării și documentării acestor persoane, deși avea toată posibilitate, echipajul poliției fiind la fața locului peste 10 minute. Nu a fost identificat nici șoferul rutierei, nu a fost stabilit numărul de înregistrare a microbuzului, nu a fost efectuată cercetarea la fața locului, nici reconstituirea faptei la fața locului;

- și inculpatul și partea vătămată au solicitat ridicarea urmelor papilare de pe geanta și portmoneul părții vătămate și deși în examinarea obiectelor a participat specialistul-criminalist careva urme papilare așa și nu au fost ridicate;

- instanța de judecată a admis ca probă sentința Judecătorei Rîșcani din 27.04.2016 pronunțată în privința lui Beridze Givi, însă la materialele cauzei este prezentă doar copia neautentificată a acestui document juridic, fără semnătura judecătorului și ștampila instanței;

- instanța de judecată pentru a aplica prevederile art. 85 Cod penal urma inițial să stabilească dacă ultimul nu cade sub incidența art. 90 alin. (11) Cod penal.

3.2. *inculpatul*, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 192 alin. (1) Cod penal.

În motivarea cerințelor s-a invocat:

- inculpatul nu a comis acțiunile incriminate, el nu a avut astfel de intenții;

- pe parcursul examinării cauzei a participat la stabilirea tuturor circumstanțelor, a solicitat să fie interogați martori, a cerut să fie efectuată expertiza amprentelor, dar i s-a refuzat, ceea ce constituie o încălcare a dreptului la apărare;

- fiind cetățean al Georgiei și necunoscând limba de stat, pe parcursul urmăririi penale și examinării judecătorești a cerut translator în limba sa maternă. În ședința de judecată se traducea în limba rusă pe care o înțelege, însă unele fraze și termenii i-au fost explicate de către avocatul său A. Beruceașvili.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2017, s-a dispus admiterea apelurilor declarate cu casarea sentinței parțial, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia:

Lui Beridze Givi, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192 alin. (1) Cod penal, în conformitate cu art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală i s-a micșorat pedeapsa aplicată, pentru încălcările admise la examinarea cauzei în instanța de fond, numindu-i-se pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 8 (opt) luni.

În conformitate cu art. 85 alin. (1), (3) Cod penal, la pedeapsa stabilită inculpatului s-a adăugat parțial, pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 27.04.2016, stabilindu-i-se definitiv pedeapsa închisorii de 4 (patru) ani 4 (patru) luni, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de apel formulate, audiind părțile, Colegiul a constatat că instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina lui Beridze Givi încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 192 alin. (1) Cod penal.

Instanța a menționat că, necătând la faptul că inculpatul vina pe învinuirea adusă nu a recunoscut-o, faptul comiterii acțiunilor infracționale imputate ultimului este dovedită prin următoarele mijloace de probă: declarațiile părții vătămate Mutu Valeriu (f.d. 116-117); cererea înaintată de către cet. Mutu Valeriu privind sustragerea bunurilor ce-i aparțin (f.d.10); informația „902” din 12.07.2016 a părții vătămate Valeriu Mutu (f.d. 4); procesul-verbal de ridicare din 12.07.2016 (f.d. 9-10); procesul-verbal de examinare a obiectului din 12.07.2016 (f.d. 11-14); foto-tabel (f.d. 12-14); procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Valeriu Mutu și învinuitul Beridze Givi (f.d. 46-49).

Instanța de apel a apreciat că acuzatorul de stat a administrat suficiente probe pertinente și concludente care dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de pungășie.

Deși, avocatul Andrei Beruceașvili a invocat că prima instanță s-a bazat în exclusivitate pe declarațiile părții vătămate, care nu se confirmă prin alte mijloace de probă, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate aceste argumente, or, la acest capitol subliniind faptul că partea vătămată Mutu Valeriu și-a menținut declarațiile pe parcursul desfășurării procesului penal, acestea fiind apreciate ca consecutive și fără careva divergențe și care se confirmă inclusiv prin procesul-verbal de confruntare dintre partea vătămată Mutu Valeriu și învinuitul Beridze Givi.

De asemenea, instanța de apel a apreciat critic și versiunea inculpatului precum că partea vătămată a indicat la el ca fiind persoana care i-a sustras portmoneul pe motiv de discriminare, or aceste sunt supoziții ale acestuia, care însă nu sunt susținute prin careva probe pertinente și concludente. Critic a fost apreciat și argumentul apărării precum că nu a fost identificat șoferul rutierei, nu a fost stabilit numărul de înregistrare a microbuzului, deoarece aceste circumstanțe nu sunt decisive pentru calificarea corectă a acțiunilor infracționale ale inculpatului și pentru constatarea culpabilității inculpatului în comiterea faptelor prejudiciabile, astfel, instanța de apel a apreciat că datele acumulate de către organul de urmărire penală sunt suficiente și au fost apreciate ca fiind pertinente și

concludente în vederea stabilirii în acțiunile inculpatului a semnelor constitutive a infracțiunii de pungășie.

Argumentele avocatului Andrei Beruceașvili referitor la faptul că nu a fost efectuată cercetarea la fața locului și nici reconstituirea faptei la fața locului, instanța de apel le-a apreciat ca fiind nefondate, deoarece acțiunile procesuale menționate nu servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identitatea făptuitorului, or, partea vătămată l-a prins în flagrant pe inculpatul Beridze Givi cu mâna în geanta sa. La fel, instanța de apel a respins și argumentele apelanților referitor la faptul că nu a fost dispusă expertiza amprentelor, or, prevederile art. 143 Cod de procedură penală reglementează cazurile când dispunerea efectuării expertizei este obligatorie, ceea ce nu este aplicabil speței respective, mai mult ca atât stabilirea adevărului în cauză a avut loc printr-un cumul de probe pertinente și concludente.

Cu referire la argumentul părții apărării precum că în rechizitoriu s-a indicat că fapta a avut loc în rutiera nr. 145, iar partea vătămată Mutu Valeriu a indicat că fapta a avut loc în rutiera nr. 154, instanța de apel a reținut această neconcordanță drept o greșeală mecanică și care nu are relevanță întru calificarea acțiunilor inculpatului.

Studiind materialele cauzei penale, Colegiul a constatat că inculpatul Beridze Givi este originar din R. Georgia, orașul Cutaisi, nu cunoaște limba de stat a Republicii Moldova, însă cunoaște limba rusă scris, citit și vorbit, fapt ce se atestă prin mențiunile proprii efectuate în limba rusă de pe actele procesuale întocmite la faza urmăririi penale (f.d. 24, 26, 42, 45, 46-49).

Așadar, instanța de apel a reținut că în cadrul ședințelor de judecată din 03 august 2016, 05 august 2016, 07 octombrie 2016 prima instanță nu a asigurat asistarea inculpatului de către un interpret, totodată la materialele cauzei penale nu se regăsește procesul-verbal al ședinței de judecată din 09 septembrie 2016 atunci când a fost audiată partea vătămată Mutu Valeriu, în acest sens fiind anexate doar declarațiile părții vătămate (f.d. 116-117).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 24 septembrie 2016 s-a atestat că a fost audiat inculpatul Beridze Givi, procesul-verbal de audiere a inculpatului a fost semnat de către inculpat, însă procesul-verbal al ședinței de judecată din 24 septembrie 2016 nu conține semnătura interpretului, iar mențiunea despre participarea interpretului în procesul-verbal al ședinței de judecată este incertă „A fost invitată Burujiu Nina în cazul traducerii false sau incorecte va răspunde penal”, or, din această formulare nu este clar faptul dacă interpretul a fost avertizat de răspundere penală ce o poartă în baza art. 312-313 Cod penal, fapt ce urmează a fi confirmat prin semnătura interpretului.

Totodată, instanța de apel a reținut că deși prima instanță nu a asigurat în deplină măsură asistarea inculpatului cu un interpret, totuși nici apărătorul inculpatului, avocatul Andrei Beruceașvili și nici inculpatul pe durata ședințelor de judecată în prima instanță nu au formulat obiecții referitor la asigurarea participării unui interpret și nici nu au solicitat instanței de judecată participarea unui interpret.

Astfel, instanța de apel a constatat că inculpatului i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, ca urmare a faptului că în cadrul ședințelor de judecată dânsul nu a fost asistat

în deplină măsură de un interpret, fapt pentru care în conformitate cu art. 385 alin. (4) Cod procedură penală, acesta urmează să beneficieze de reducerea pedepsei, drept recompensă pentru aceste încălcări.

Așadar, în conformitate cu art. 385 alin. (4) Cod procedură penală, lui Beridze Givi recunoscut vinovat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192 alin. (1) Cod penal i s-a micșorat pedeapsa aplicată pentru încălcările admise la examinarea cauzei în instanța de fond.

Referitor la argumentele avocatului precum că instanța de fond nu a stabilit dacă inculpatul cade sub incidența art. 90 alin. (11) Cod penal, instanța de apel a reținut că Beridze Givi a fost condamnat prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 27.04.2016 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2), lit. d), f) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 4 ani, fără amendă, iar în baza art. 90 Cod penal pedeapsa a fost suspendată condiționat pe termen de 1 an și 6 luni.

Astfel, instanța de apel a apreciat că în privința lui Beridze Givi nu sunt aplicabile prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, deși acesta a comis o infracțiune ușoară, deoarece la materialele cauzei penale lipsește concluzia organului care exercită supravegherea asupra comportamentului inculpatului, mai mult ca atât instanța de fond a constatat că atingerea scopului pedepsei penale, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului cât și a altor persoane este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare.

5. Împotriva hotărârilor instanțelor de fond recursuri ordinare declară:

5.1. avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 4), 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului indică aceleași motive expuse în apelul declarat de avocatul Andrei Beruciașvili în numele inculpatului, suplimentar menționând că instanța de apel odată cu examinarea apelului, stabilind încălcarea dreptului la interpret urma să adopte o decizie în temeiul art. 415 alin.(1) pct. 3) Cod de procedură penală, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond, dar nu să aplice prevederile art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală și să-i reducă din termenul stabilit.

Mai mult ca atât, instanța de apel la adoptarea deciziei nu a luat în considerație că Beridze Givi cade sub incidența Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia.

5.2. inculpatul, care invocând încălcarea de către instanța de fond a dreptului la interpret, solicită casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei hotărâri privind remiterea cauzei la rejudecare. Totodată, solicită a fi examinată posibilitatea aplicării în privința sa a Legii privind amnistia.

5.3. Asupra recursurilor declarate, procurorul depune referință menționând că, studiind materialele cauzei, a constatat că temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 4) Cod de procedură penală și invocat de recurentul Serghei Canțer, duce la casarea hotărârii instanței de apel, deoarece cauza penală a fost examinată de către instanța de fond contrar prevederilor art. 16 alin.(2) Cod de procedură penală, eroare gravă de drept care urmează a fi înlăturată de către instanța de apel în procedura examinării fondului cauzei.

În astfel de circumstanțe, acuzarea consideră că recursurile ordinare declarate urmează a fi admise, cu casarea totală a deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Colegiul lărgit menționează că declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât o dată exercitat produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

Pornind de la motivele recursurilor ordinare declarate, Colegiul lărgit reține că, instanța de apel, constatând că inculpatului i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, ca urmare a faptului că în cadrul ședințelor de judecată în instanța de fond dânsul nu a fost asistat în deplină măsură de un interpret, în conformitate cu art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, drept recompensă pentru aceste încălcări, a redus pedeapsa penală aplicată acestuia de către prima instanță.

Aici, Colegiul lărgit menționează că instanța de apel, incorect la emiterea deciziei a aplicat prevederile art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, or aceasta considerând că astfel înlătură încălcările admise de prima instanță, de fapt admite o eroare gravă, care constituie temei de recurs prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată se dispune numai atunci când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, nu a fost asistat de un avocat sau au fost încălcate prevederile art. 33-35.*

Prin urmare, instanța de apel, constatând că judecata în instanța de fond a avut loc cu încălcarea dreptului la interpret în privința inculpatului, urma a remite cauza la rejudecare în instanța de fond, în vederea înlăturării încălcărilor comise, or în speță nu sunt aplicabile prevederile art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, după cum a decis instanța de apel.

În viziunea Colegiului, erorile procesuale admise de către instanțele de fond, cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 4) și 6) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când judecata a avut loc fără participarea traducătorului, când participarea lui era obligatorie și când instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Colegiul lărgit reține că temeiurile constatate duc la casarea hotărârii instanței de apel deoarece cauza penală în privința lui Beridze Givi, a fost examinată de către instanța de

fond contrar prevederilor art. 16 alin. (2) Cod de procedură penală, eroare care urmează a fi înlăturată de către instanța de apel în procedura examinării cauzei.

La rejudecare, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să verifice și să aprecieze profund probele administrate în instanța de fond și cea de apel în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și ținând cont de motivele casării deciziei atacate și de legislația în vigoare, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 - 419 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului și inculpatul Beridze Givi, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2017, în cauza penală în privința lui *Beridze Givi*, și dispune rejudecarea cauzei în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 12 decembrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun